

OBSAH

1 IDENTITA EVROPY – ZÁKLADY A VÝCHODISKA	13
1.1 Historické, politicko-ekonomické, sociální a kulturní determinanty „Jednota v různosti“ – konstanty a proměnné evropské jednoty a diverzity. Evropské paradigma a evropská kultura a jejich promítnutí do (evropského) soukromého práva	13
1.1.1 Ekonomické determinanty	17
1.1.2 Sociální determinanty	21
1.1.3 Kulturní determinanty	27
1.1.4 Politické determinanty a faktory a politická řešení	32
1.1.5 Promítnutí ekonomických, sociálních, kulturních a politických determinant do reality soukromého práva	33
1.2 Európske hodnotové základy a hodnotové základy (práva) EU	37
2 PRAMENY EVROPSKÉHO SOUKROMÉHO PRÁVA	53
2.1 Prameny evropského soukromého práva – pohled dynamický	53
2.1.1 Struktura „evropského soukromého práva“	54
2.1.2 Ochrana spotřebitele	55
2.1.3 Dlší závěr kapitoly	56
2.2 Prameny unijního soukromého práva - pohled strukturální, proces konstitucionalizace	57
2.2.1 Východiska v primárním právu Evropské unie	57
2.2.2 Východiska v sekundárním právu Evropské unie	60
2.2.3 Důsledky pro vnitrostátní právo a právo unijní	63
2.2.4 Dlší závěr kapitoly	66
3 METODOLOGICKÉ OTÁZKY TVORBY EVROPSKÉHO SOUKROMÉHO PRÁVA	69
3.1 Obecné metodologické přístupy ke tvorbě evropského soukromého práva	71
3.1.1 Metody západního práva a evropské soukromé právo	72
3.1.1.1 Individualismus	73
3.1.1.2 Racionalismus	74
3.1.1.3 Sekularismus	75

3.2 Obecné metody srovnávací právní vědy (komparativního práva) a evropské soukromé právo	76
3.2.1 Metoda komplexních právních institutů (legal formants).....	77
3.2.2 Metoda funkčních ekvivalentů.....	78
3.2.3 Metoda objektivního přístupu k hledání srovnávacího základu (tertium comparationis).....	78
3.3 Obecné metody kolizního práva a evropské mezinárodní soukromé právo.....	80
3.3.1 Privátní autonomie (volba práva).....	80
3.3.2 Univerzálnost použití nařízení	81
3.3.3 Ochrana sociálních hodnot	81
3.3.4 Ochrana veřejného pořádku	82
3.3.5 Souladnost s unifikovanými pravidly kolizního práva procesního.....	82
3.4 Metodologie vybraných akademických projektů v oblasti evropského soukromého práva	83
3.4.1 Metodologie projektu Principles of European Contract Law	84
3.4.2 Metodologie projektu Common Core.....	86
3.4.3 Metodologie projektu Draft Common Frame of Reference	88
3.4.4 Metodologie projektu Acquis Group.....	92
3.5 Common Frame of Reference a jeho projevy v sekundárním právu EU.....	95
3.6 Dlžcí závěr kapitoly	105
4 ZÁSADY A PRINCIPY EVROPSKÉHO SOUKROMÉHO PRÁVA.....	107
4.1 Právní zásady a principy obecně.....	107
4.2 Systémové zásady evropského práva.....	109
4.2.1 Princip jednotnosti práva a princip autonomie evropského práva.....	110
4.2.2 Princip přednosti evropského práva	111
4.2.3 Princip přímého účinku.....	113
4.2.3.1 Přímý účinek a primární právo	114
4.2.3.2 Přímý účinek a sekundární právní předpisy.....	115
4.2.4 Princip eurokonformního výkladu (nepřímý účinek práva EU).....	117
4.2.5 Princip svěřených pravomocí	119
4.2.6 Princip implicitních pravomocí.....	120
4.2.7 Princip proporcionality	121
4.2.8 Princip subsidiarity	122
4.2.9 Princip univerzality vs. princip partikularity práva EU	123
4.3 Cíle práva EU jako právní zásady.....	124
4.4 Princip ochrany základních lidských práv a svobod.....	125
4.5 Obecné zásady právní v evropském rozměru	126

4.5.1	Základní principy právního státu a pravidla fungování systému práva	127
4.5.1.1	<i>Princip priority, speciality a superiority</i>	128
4.5.1.2	<i>Princip právní jistoty, zákaz retroaktivity a jejich další projekty</i>	129
4.5.1.3	<i>Překážka věci rozsončené a princip non bis in idem</i>	130
4.5.1.4	<i>Vázanost orgánů veřejné moci právem a zásada legální licence</i>	131
4.5.1.5	<i>Princip rovnosti</i>	131
4.5.2	Zásady závazkového práva.....	132
4.5.2.1	<i>Principy Unidroit</i>	132
4.5.2.2	<i>Principy evropského smluvního práva (PECL)</i>	132
4.5.2.3	<i>Návrh společného referenčního rámce</i>	133
4.5.2.4	<i>Návrh Evropského smluvního kodexu</i>	134
4.5.3	Princip ochrany spotřebitele	135
4.5.4	Principy korporátního práva.....	136
4.5.5	Principy pracovního práva.....	139
4.5.6	Principy rodinného práva.....	141
4.5.7	Principy dědického práva.....	142
5	SYSTÉMOVÉ OTÁZKY EVROPSKÉHO SOUKROMÉHO PRÁVA	143
5.1	Úvod	143
5.2	Pojem a obsah európskeho súkromného práva	144
5.3	Dokumenty politického charakteru vo vzťahu k európskemu súkromnému (najmä zmluvnému) právu a stav z toho vyplývajúci....	145
5.4	Výsledky vedeckej činnosti v podobe európskeho soft law	151
5.5	Výsledky činnosti európskeho normotvorcu v podobe hard law ...	153
5.6	Sociálna funkcia európskeho súkromného práva.....	156
5.7	Konštitucionalizácia európskeho súkromného práva.....	158
5.8	Čiastkový záver kapitoly	161
6	UTVÁŘENÍ EVROPSKÉHO SOUKROMÉHO PRÁVA Z POHLEDU VYBRANÝCH ČÁSTÍ SYSTÉMU SOUKROMÉHO PRÁVA	163
6.1	„Europeizace“ rodinného práva	163
6.1.1	Hodnoty v evropském rodinném právu	163
6.1.2	Principy evropského rodinného práva	169
6.1.2.1	<i>Obecné úvahy</i>	169
6.1.2.2	<i>Principy evropského rodinného práva ve věci rozvodu a vyživovací povinnosti mezi rozvedenými manželi</i>	171
6.1.2.3	<i>Principy evropského rodinného práva ve věci rodičovské odpovědnosti</i>	172
6.1.2.4	<i>Principy evropského rodinného práva ve věci manželského majetkového práva</i>	174
6.1.2.5	<i>Dílčí závěr kapitoly</i>	176

6.2 Sociální politika EU a regulace pracovněprávních vztahů	178
6.2.1 Význam sociální politiky EU pro sociální rozměr evropské integrace.....	179
6.2.2 Vliv sociální politiky EU na národní úpravy pracovněprávních vztahů.....	181
Resümee.....	187
Literatura a další použité zdroje	189